

Suuliselt vastatav küsimus O-000015/2019
komisjonile

Kodukorra artikkel 128

Claude Moraes

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel

Teema: Õigusriigi olukord ja korrupsioonivastane võitlus ELis, eelkõige Maltal ja Slovakkias

Liit ja liikmesriigid on kohustatud austama õigusriiki, demokraatiat, inimõigusi ja põhivabadusi ning ELi aluslepingutes ja rahvusvahelistes inimõigusi käsitlevates aktides sätestatud väärtusi ja põhimõtteid. Hiljuti toime pandud uurivate ajakirjanike mõrvad on šokeerinud Euroopa avalikku arvamust ja mõjunud ELi ajakirjanikele heidutavalt. Sellega seoses loodi 2018. aasta juunis kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni (LIBE) pädevusalasse kuuluv õigusriigi järelevalverühm, mille üldine ülesanne on jälgida õigusriigi olukorda ja korrupsioonivastast võitlust ELis ning käsitleda konkreetseid olukordi, eelkõige Maltal ja Slovakkias. Õigusriigi järelevalverühm on oma tegevuse käigus tuvastanud mitmeid läbivaid puudujääke, mis võivad mõnedes liikmesriikides nõrgestada õigusriiki, võimude lahusust ja kohtute sõltumatust.

Sellest tulenevalt küsib Euroopa Parlament komisjonilt, milliseid meetmeid ta võiks võtta, ja millises ajaraamistikus, seoses järgmisega:

- liikmesriikides valitseva olukorra jälgimine, pidades silmas demokraatiat, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste rikkumisi, eelkõige seoses võimude lahususe, kohtute sõltumatuse, korrupsioonivastase võitluse, ajakirjanike turvalisuse ja meediavabadusega, ning nn kuldsete viisade ja investoriprogrammide mõju ELi kodakondsuse omandamisele;
- ELi asutustele liikmesriikides tehtavates uurimistes aktiivsema rolli võimaldamine, et nad saaksid näiteks juba varakult moodustada ühiseid uurimisrühmi;
- ELi terviklikku demokraatiat, õigusriigi ja põhiõiguste mehhanismi käsitleva ettepaneku esitamine mõistliku aja jooksul, võttes arvesse Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2016. aasta¹ ja 14. novembri 2018. aasta² resolutsioone.

Esitatud: 11.2.2019

Edastatud: 13.2.2019

Vastuse tähtaeg: 20.2.2019

¹ Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2016. aasta resolutsioon soovitusetega komisjonile ELi demokraatiat, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta, ELT C 215, 19.6.2018, lk 162.

² Euroopa Parlamendi 14. novembri 2018. aasta resolutsioon vajaduse kohta luua ELi terviklik demokraatiat, õigusriigi ja põhiõiguste kaitse mehhanism. Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0456.